

Nederlandse handel in tomaten

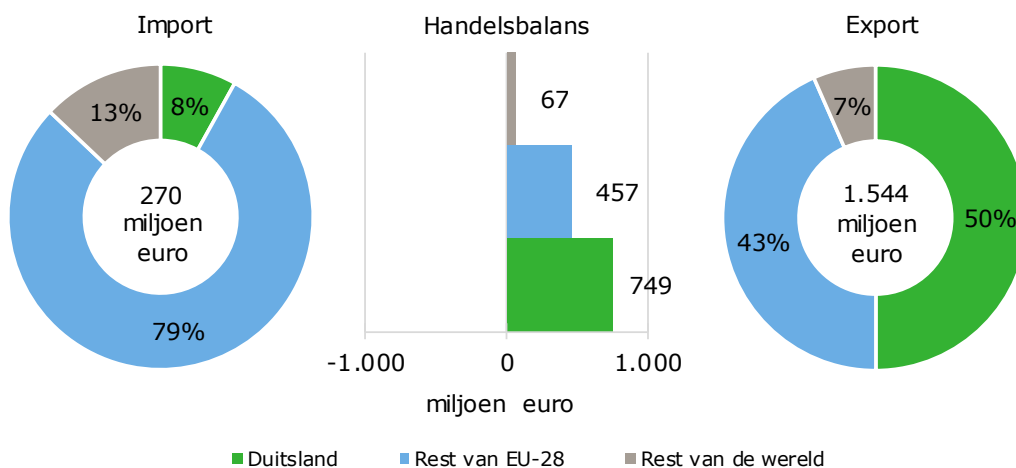
januari 2017

Gerben Jukema

Export tomaten neemt af

In 2016 zal naar verwachting de exportwaarde, inclusief wederuitvoer, van tomaten vanuit Nederland met ongeveer 6% afnemen. De import van tomaten naar Nederland zal ten opzichte van vorige jaar ook iets afnemen namelijk 2%. Hierdoor neemt de handelsbalans met 7% af maar blijft deze positief met € 1,3 mld. De belangrijkste afnemer van de door Nederland geëxporteerde tomaten is Duitsland. Ten opzichte van vorig jaar nam het exportaandeel zelfs 2 procentpunten toe tot 50% in totaal. Nederland is op de Duitse markt de belangrijkste leverancier.

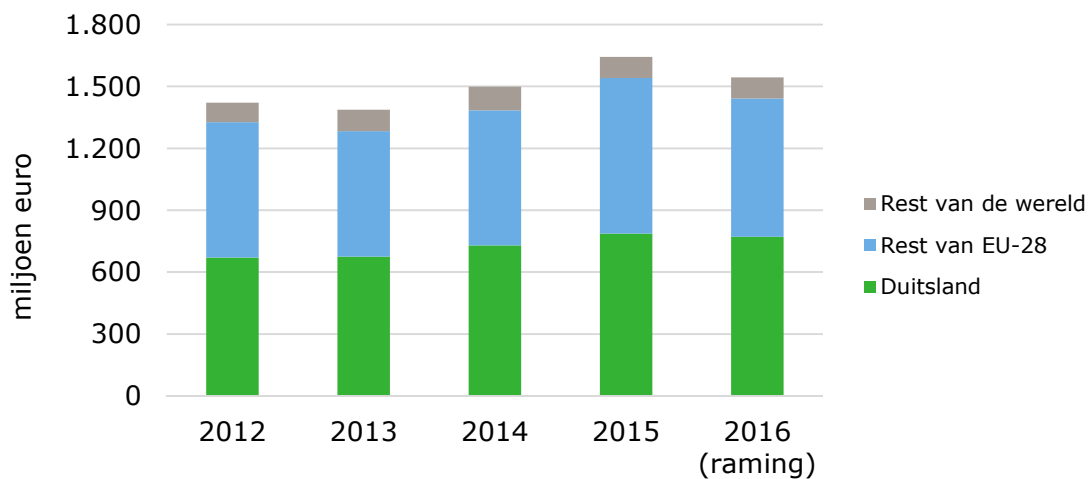

Figuur 1 Import en export van tomaten in 2016 naar regio

Bron: CBS, raming nov-dec door CBS en Wageningen Economic Research.

Tomaten met name afgezet binnen de EU-28

De export van tomaten uit Nederland wordt voor 93% binnen de EU-28 afgezet. Qua import komt een kleine 90% uit EU-landen. Nederland importeerde in 2016 ongeveer € 235 mln. tomaten uit andere Europese landen. De import uit landen buiten de EU bedraagt € 35 mln. Voor alle regio's heeft Nederland in 2016 een handelsoverschot. Deels heeft de lagere exportwaarde te maken met de lagere inkoopprijs die exporteurs voor tomaten hebben betaald in 2016. De verwachting is dat Nederlandse telers gemiddeld minder hebben ontvangen voor hun producten door een toegenomen internationaal aanbod. Een lagere exportwaarde is hiermee verklaard.

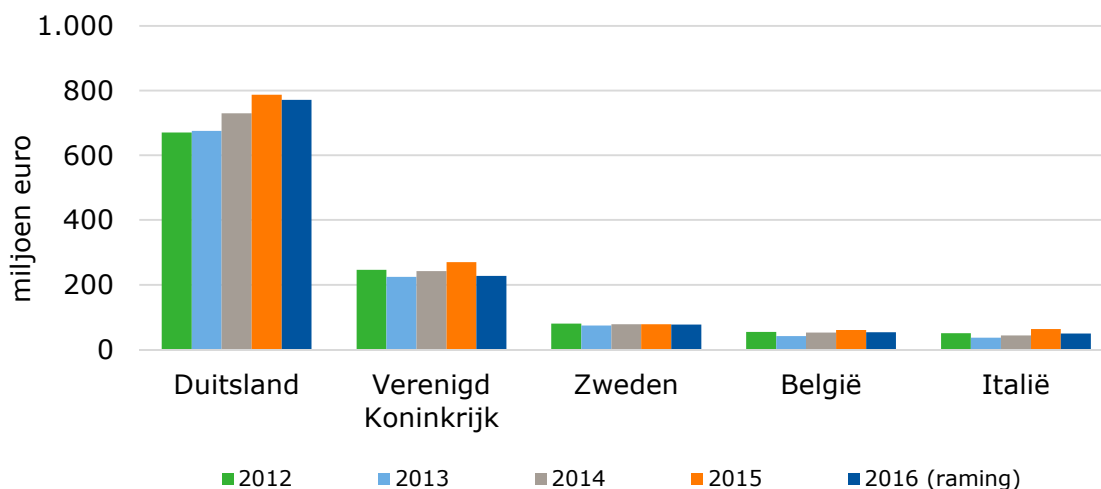

Figuur 2 Nederlandse export van tomaten

Bron: CBS, raming nov-dec 2016 door CBS en Wageningen Economic Research.

Duitsland belangrijkste exportbestemming

Duitsland is veruit de belangrijkste exportbestemming voor tomaten uit Nederland. Vorig jaar was het exportaandeel van tomaten 48%. In 2016 steeg dit naar 50%. De totale exportwaarde naar Duitsland daalde licht met 2%. Nederlandse handelspartijen hebben goede contacten op de Duitse markt en kunnen door het toegenomen gebruik van belichting in de Nederlandse teelt een jaarrond kwalitatief goed Nederlands product bieden. Na Duitsland is het Verenigd Koninkrijk de belangrijkste afzetmarkt voor Nederlandse tomaten. Het exportwaarde aandeel van dit land was in 2015 ongeveer 16% van de totale Nederlandse exportwaarde van tomaten. De exportwaarde naar dit land zal in 2016 naar verwachting afnemen met -1,5 procentpunten. De daling heeft te maken met de veranderende koersverhoudingen voor en met name na de aankondiging van de Brexit. Ook de exportwaarde naar Italië daalt. Vorig jaar was er uit dit land extra vraag in verband met misoogsten door extreme hitte. Slechts een kleine 7% gaat naar landen buiten de EU. Met name in de winterperiode importeert Nederland ook tomaten. Het belangrijkste herkomstland van tomaten in Nederland is Spanje. De helft van de geïmporteerde tomaten was vorig jaar van Spaanse herkomst. In 2016 daalt dit aandeel naar 44%. De import van Marokkaanse tomaten op de Nederlandse markt blijft groeien. Het importaandeel is voor 2016 geraamd op 9%, een toename van 2 procentpunten. Ook de import uit Frankrijk en Duitsland nam toe. Maar dit kan ook doorvoer betreffen die via Frankrijk en Duitsland in Nederland wordt geïmporteerd.

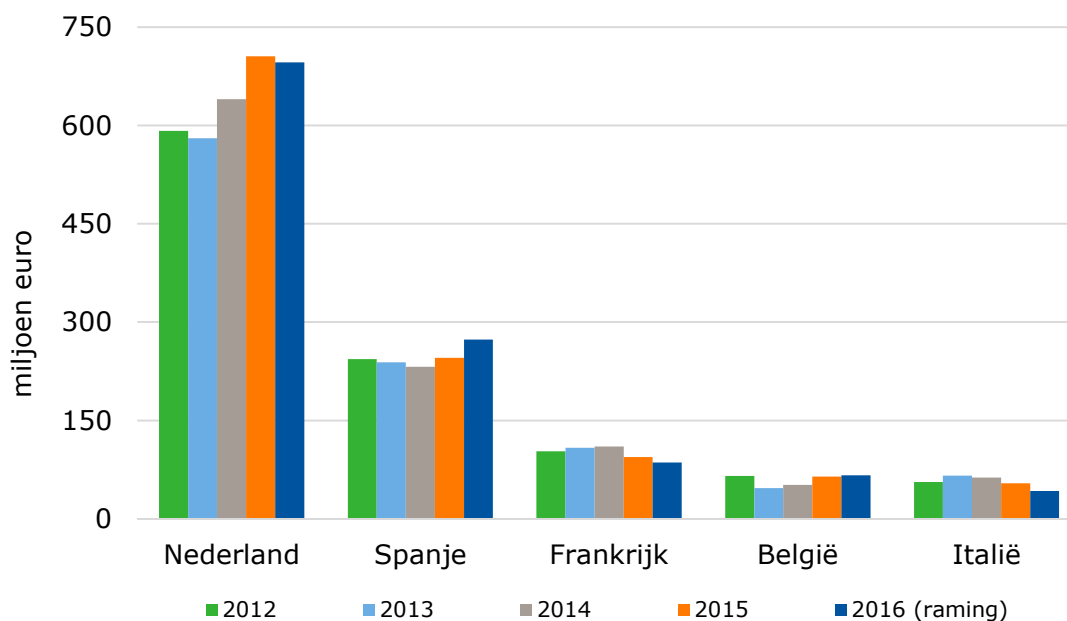

Figuur 3 Belangrijkste exportbestemmingen van tomaten uit Nederland

Bron: CBS, raming nov-dec 2016 door CBS en Wageningen Economic Research.

Marktaandeel op Duitse markt iets gedaald

Duitsland importeert uit de belangrijkste 10 landen in totaal € 1,1 mld. aan tomaten in 2016 is de verwachting. Dit is nagenoeg gelijk aan vorig jaar. Nederland is met ongeveer € 700 mln. hofleverancier. Spanje wist dit jaar zijn aandeel wat te vergroten. Ook de stijging van tomaten uit Turkije, hoewel niet zichtbaar in de top 5, valt op. De boycot van Rusland van Turkse groente en fruit in de eerste helft van 2016 lijkt hiervan de oorzaak. Ook nam Duitsland meer (speciale) tomaten uit België af.

Figuur 4 Belangrijkste herkomstlanden voor de Duitse import van tomaten

Bron: Eurostat-COMEXT, raming okt-nov-dec 2016 Wageningen Economic Research.

Dataverantwoording

Deze publicatie is onderdeel van een serie publicaties die is uitgebracht voor de Grüne Woche, waarbij de staatssecretaris van Economische Zaken traditiegetrouw de eerste schatting van de landbouwexport van het voorgaande jaar bekendmaakt. In de serie publicaties is de bron voor de goederenhandel CBS, waarbij 10 maanden realisatie worden opgeteld bij 2 maanden schatting (over november en december zijn nog geen cijfers bekend). De schatting door Wageningen Economic Research, waarbij CBS heeft ondersteund, is gebaseerd op de procentuele ontwikkeling in de eerste tien maanden van 2016 ten opzichte van 2015 en de realisaties in november en december 2015. Andere bronnen die zijn gebruikt bij de presentatie van Nederlandse cijfers over de goederenexport zijn: Eurostat/Comext (voor de berekening van het belang van Nederland in de Duitse import), Destatis (voor cijfers over de Zuid-Duitse handel met Nederland) en VN/Comtrade (voor de vergelijking van de Nederlandse export met de exporten van andere landen). CBS levert daarbij de Nederlandse cijfers aan Eurostat en de Verenigde Naties. De agrarische export betreft de eerste 24 hoofdstukken van de goederenindeling Gecombineerde Nomenclatuur plus enkele aparte goederensoorten. Zie www.agrimatie.nl voor meer informatie.

Contact

Wageningen University & Research
Postbus 29703
2502 LS Den Haag
www.wur.nl/economic-research

Gerben Jukema
Onderzoeker
T +31 (0)70 335 83 59
E gerben.jukema@wur.nl